

Koko kaupungin kulttuuri

Kulttuurin kasvuohjelma
2026–2029

Jyväskylän kaupunki

Koko kaupungin kulttuuri

Kulttuurin kasvuohjelma 2026–2029

Koko kaupungin kulttuuri	3
1. Kulttuurin edelläkävijä	5
2. Elinvoiman vahvistaja	7
3. Moderni kulttuuriperinnön vaalija	9
Kulttuurilla iso rooli kaupungin kasvutarinassa	11

Koko kaupungin kulttuuri

Kulttuuri on Jyväskylän kaupungin keskeinen menestystekijä seuraavien vuosikymmenten aikana. Kestävän tulevaisuuden perusta on kulttuuritoiminnassa, joka vahvistaa osallisuutta, edistää hyvinvointia ja lisää yhteiskunnallista luottamusta.

Jyväskylä on suomalaisen sivistyksen keskus: kasvava koulutuksen ja kulttuurin kaupunki.

JYVÄSKYLÄN kulttuurikenttä koostuu laajasta ekosysteemistä, jonka muodostavat kulttuuri- ja taidelaitokset, vapaa ammattilaiskenttä ja harrastustoimijat. Jyväskylän kulttuurikenttä on erityisen vireä ja monipuolinen musiikissa ja ruohonjuuritason toiminnassa. Aluekeskuksena kulttuuri- ja taidelaitosten sekä maakunnallisten toimijoiden vaikutus on suuri. Jyväskylä on myös tunnettu Alvar Aallon arkkitehtuurista sekä yliopisto- ja opiskelukaupunkina.

Koko kaupungin kulttuuri sisältää vuosille 2026–2029 kolme toimintalinjaa:

1. Kulttuurin edelläkävijä
2. Elinvoiman vahvistaja
3. Moderni kulttuuriperinnön vaalija

YHDESSÄ nämä toimintalinjat edistävät Jyväskylän erottumista ennakkoluulottoman kaupunkikulttuurin kehittäjänä.

Kulttuurin edelläkävijä

Jyväskylässä kulttuuri ja taide ovat kaikkien saavutettavissa ja ne rikastuttavat arkea eri puolilla kaupunkia.

KULTTUURITOIMINNALLA lisätään kaupunkilaisten kokemuksia osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä. Taustalla vaikuttaa pitkä suomenkielisen kulttuurin ja sivistyksen kulttuuriperintö sekä Keski-Suomelle ominainen eri suunnista tulevien kulttuurien sekoittuminen. Kulttuuri- ja taidekenttä tuottavat elämyksiä, jotka avartavat ymmärrystä ympäröivästä maailmasta. Sivistys kumpuaa toisten hyväksymisestä ja hyväksytyksi tulemisesta.

Painopisteet

- Kulttuuri ja taide kaupungin vetovoimatekijöinä
- Kulttuuriperintö ja kulttuurikasvatus kaupungin sivistyksen perustana
- Kulttuuripalvelut lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukena

Toimenpiteet

- Kulttuuria tuotetaan lähipalveluna, joka jalkautuu tarvittaessa eri kaupunginosiin
- Kulttuuribarometri-tutkimuksella kerätään tietoa kaupungin kulttuuri-ilmastosta
- Kulttuurikasvatus tavoittaa kaikki jyväskyläläiset lapset ja nuoret
- Kulttuuriset vapaaehtoistoiminnan polut vahvistavat oppimista, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

Mittarit

- Kaupungin kulttuuri- ja taidelaitosten kokonaiskävijämäärä kasvaa 10 %. Lisäksi kaupungin järjestämien kulttuuritapahtumien lukumäärä keskusta-alueen ulkopuolella kasvaa valtuustokauden aikana.
- Kulttuuribarometri-tutkimus toteutetaan valtuustokauden aikana kaksi kertaa
- Kulttuurikasvatuksen ja taiteen perusopetuksen kattavuus 0–18-vuotiaiden osalta kasvaa
- Vapaaehtoistoiminta kaupungin kulttuuriyksiköissä kasvaa valtuustokauden aikana

Elinvoiman vahvistaja

Kulttuuri on kaupungin elinvoimaa edistävä vetovoimatekijä ja uusien työpaikkojen mahdollistaja.

VAHVISTAMME kaupungin tunnettuutta musiikkikaupunkina sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti. Musiikki on Jyväskylän kulttuurin kärki ja se näkyy tutkimuksesta koulutukseen sekä arjen harrastuksista aina kiinnostaviin tapahtumiin. Toimimme yhteistyössä kulttuurin vapaan kentän kanssa ja etsimme uusia kumppanuuksia, tukimuotoja ja tilaratkaisuja kulttuurin elinvoiman vahvistamiseksi sekä sen hyödyntämiseksi kaupunkikehityksessä. Myös kaupungin omia kulttuuritiloja kehitetään.

Painopisteet

- Jyväskylä on kokoaan suurempi musiikkikaupunki
- Kulttuurin myynti, markkinointi ja yhteistyö elinkeinopalvelujen kanssa vahvistavat kaupungin elinvoimaa
- Kulttuuritilat nähdään kehittyvän kaupungin vetovoimatekijänä

Toimenpiteet

- Jyväskylän kaupunki toimii kumppanina Musiikin metropoli –projektissa
- Kulttuurin myyntiä kehitetään yhteisellä myyntiorganisaatiolla
- Käynnistetään kokeiluja matalan kynnyksen tilojen käytöstä (*esim. välitilamalli*) lisäksi kulttuurikorttelin suunnittelua jatketaan
- Jyväskylän kaupungin elinkeinopalvelujen ja kulttuuripalvelujen välistä asiantuntijayhteistyötä lisätään

Mittarit

- Uuden myyntiorganisaation perustaminen
- Matalan kynnyksen tilakokeilun tai ns. välitilamallin toteutuminen
- Kulttuurikorttelin suunnittelu etenee
- Kulttuurin ja elinkeinopalvelujen yhteistyötä edistää yhteinen asiantuntija

Moderni kulttuuriperinnön vaalija

Jyväskylä on kansainvälisesti tunnettu matkailu- ja tapahtumakaupunki.

JYVÄSKYLÄN ainutlaatuinen kulttuuriperintö ja rakennettu kulttuuriympäristö luovat perustan uudelle ja innovatiiviselle toiminnalle. Kaupungin kulttuuri- ja taidetoiminta sekä Alvar Aallon rakennusperintö houkuttelevat ihmisiä Suomesta ja maailmalta. Kaupungissa panostetaan monikieliseen ja monimuotoiseen kulttuuritarjontaan, joka palvelee sekä paikallisia että kansainvälisiä yleisöjä. Lisäksi kaupungissa tehdään aktiivista yhteistyötä kansallisten ja kansainvälisten kulttuuritapahtumien saamiseksi Jyväskylään.

Painopisteet

- Alvar Aallon perintö vahvistaa Jyväskylää kansainvälisenä matkailukohteena
- Kansainvälinen, monikielinen ja monimuotoinen kulttuuritarjonta saavuttavat uusia yleisöjä
- Jyväskylä on keskeinen ja houkutteleva sijaintipaikka uusille kulttuuritapahtumille

Toimenpiteet

- Monikielinen ja monimuotoinen kulttuuritarjonta huomioidaan ja sitä lisätään tapahtuma- ja ohjelmistosuunnittelussa
- Keskisuomalaisen maailmanperinnön Visitor Center lisää kansainvälisen kulttuurimatkailun vetovoimaa
- Edistetään kulttuuritapahtumien sijoittumista Jyväskylään

Mittarit

- Monikielisten tai kulttuurin moninaisuuden huomioivien tapahtumien ja tilaisuuksien lukumäärä kasvaa
- Kansainvälisten matkailijoiden lukumäärää kasvaa
- Kulttuuritapahtumien lukumäärä Jyväskylässä kasvaa

Kulttuurilla iso rooli kaupungin kasvutarinassa

Koko kaupungin kulttuuri toteuttaa Jyväskylän kaupunkistrategian 2026–2029 tavoitteita.

KOKO kaupungin kulttuuri on syntynyt Jyväskylän kaupungin kulttuuri- ja taidelaitosten, vapaan kentän, kaupunkilaisten, nuorten ja kaupungin keskeisimpien sidosryhmien yhteistyönä. Se konkretisoi pitkän aikavälin Kulttuurin kasvuohjelman tavoitteet strategiakaudelle 2026-2029 Koko kaupungin kulttuuriksi.

Koko kaupungin kulttuuri – Kulttuurin kasvuohjelma vuosille 2026–2029 konkretisoi kaupunkistrategian kärkien ja läpileikkaavien teemojen toteuttamista kulttuuripalveluissa ja verkostoissa. Kaupunkistrategian kärjet ovat: nuorten kaupunki, osaamisen ja yrittäjyyden kaupunki, liikuntapääkaupunki sekä kasvatus- ja kulttuurikaupunki. Strategian poikkileikkaavat teemat ovat: kestävän arjen kaupunki ja kansainvälinen kaupunki.

KULTTUURIN kasvuohjelma on pitkän aikavälin kehittämisvisio, jonka pohja luotiin Aluehallintoviraston projektirahoituksella 2024–2025. Sen perusta rakennettiin työpajassa, jossa kaupungin kulttuuri- ja taidelaitosten edustajat, vapaan kentän toimijat, kuntapäättäjät ja oppilaitosten edustajat pohtivat kasvuohjelman kärkiä. Jatkotyön pohjaksi syntyi neljä visiota: **Suomen sivistynein kaupunki, Kulttuurin hiekkalaatikko, Globaali maailmankylä ja Hyvinvoinnin ja harmonian kulttuurikaupunki**. Kasvuohjelman kärkiä pohdittiin neljässä etätyöpajassa, jotka kohdennettiin kulttuurin verkostotoimijoille, kaikille kaupunkilaisille, nuorille ja kaupungin kulttuurijohdolle. Työpajojen lisäksi Kulttuurin kasvuohjelmasta kerättiin näkemyksiä avoimella verkkokyselyllä.

TYÖPAJA- ja kyselytulosten pohjalta Demos Helsinki koosti vuoden 2025 lopulla loppuraportin, joka on toiminut kompassina ja lähdeaineistona tälle valtuustokauden konkreettisemmalle ohjelmalle.

Jyväskylän kaupunkistrategia 2026–2029 (PDF)

Koko kaupungin kulttuuri – Visio Jyväskylän kulttuurin kasvuohjelmalle -raportti (PDF)

Jyväskylän kaupungin kulttuuriyksiköt

- Kirjastopalvelut
(ml. yleiset kulttuuripalvelut)
- Kansalaisopisto
- Museopalvelut
- Kaupunginteatteri
- Jyväskylä Sinfonia

www.jyvaskyla.fi/kulttuuri

KULTTUURI- KAUPUNKI

Etukannen kuvat

Jiri Halttunen, Märis Grunskis, Hanna Salomäki, Janika Helminen & Rainer Paananen

Takakannen kuvat

Jiri Halttunen, Eetu Linnankivi, Hanna Salomäki & Rainer Paananen

Taitto Kuuverstas